

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2025-2026

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Η εξεταστέα ύλη για τις Κατατακτήριες Εξετάσεις για την Α΄ Λυκείου στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών/Αρχαιογνωσίας,¹ περιλαμβάνει τα πιο κάτω:

I. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. Κατανόηση διδαγμένου αρχαιοελληνικού κειμένου και απόδοσή του στα Νέα Ελληνικά:

- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄, Ενότητα 6, Κείμενο Α΄: *Η ομορφιά δεν είναι το παν* (σελ. 5-6)
Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Νέα Ελληνικά.
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄, Ενότητα 1, Κείμενο: *Ο λύκος και η γριά* (σελ. 5-6)
Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Νέα Ελληνικά.
- Γ΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄, Ενότητα 1, Κείμενο: *Η φροντίδα για το σώμα και την ψυχή* (σελ. 5).
Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Νέα Ελληνικά.
- Γ΄ Γυμνασίου, Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις, Χάρων ὁ Λαμψακηνός, *ἼΩροι Λαμψακηνῶν: Τα άλογα που χορεύουν*
https://sch.cy/sm/1068/c_gym_aloga_enotita.pdf
Μόνο κατανόηση κειμένου, όχι απόδοση στα Νέα Ελληνικά.

B. Ορθογραφία:

- Γ΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 1, Κείμενο: *Η φροντίδα για το σώμα και την ψυχή* (σελ. 5-6)

Γ. Λεξιλογικά (Παραγωγή- Σύνθεση)

- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄, Ενότητα 6 – ρ. *μανθάνω, ἔχω*, σελ. 8-9
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 1 – ρ. *γίγνομαι, λέγω*, σελ. 9-10
- Γ΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄, Ενότητα 1 – ρ. *γιγνώσκω*, σελ. 7-8

Δ. Γραμματική και Συντακτικό²

- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 2 : Κανόνες τονισμού (σελ. 13, 16-18)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 4: Οριστική Ενεστώτα του ρήματος *εἶμι* (σελ. 41)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄: Ενότητα 7: Οριστική Παρατατικού του ρήματος *εἶμι* (σελ. 26)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 1: Οριστική Μέλλοντα του ρήματος *εἶμι* (σελ. 19)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 5: Οριστική Ενεστώτα και Μέλλοντα των βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής (σελ. 52-53) και τις διαφάνειες (20-26) της παρουσίασης:

¹ Βλ. αναλυτική περιγραφή των δεικτών επιτυχίας και επάρκειας του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών / Αρχαιογνωσίας Γυμνασίου: <http://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/analytiko-programma> και τον Προγραμματισμό του μαθήματος: <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/programmatismoi>.

² Για τα συντακτικά και γραμματικά φαινόμενα μπορούν να αξιοποιηθούν και επαναληπτικές ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο *Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου* καθώς επίσης και στις ενότητες «Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις» Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου: <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/chrisimo-yliko-gym>.

https://sch.cy/sm/1116/2024_09_imerida_lexilogio_gram_synt_pougiourou_parousiasi.pdf

- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄: Ενότητα 7: Οριστική Παρατατικού και Αορίστου των βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής (σελ. 21-25)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 1: Οριστική Ενεστώτα και Μέλλοντα των βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής (σελ. 15-19)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 2: Οριστική Παρατατικού και Αορίστου των βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής (σελ. 29-30)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 4: Προσωπικές αντωνυμίες α΄ και β΄ προσώπου (σελ. 42, 44-45)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄: Ενότητα 6: Α΄ κλίση ουσιαστικών (σελ. 10-13)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 3: Β΄ κλίση ουσιαστικών (σελ. 31-33)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 2: Επίθετα Β΄ κλίσης (σελ. 25-26)
- Α΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 4: Συντακτική δομή της πρότασης (Βασικοί όροι της πρότασης: Υποκείμενο-Κατηγορούμενο-Αντικείμενο σε αιτιατική) (σελ. 45-47)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 3: Απαρέμφατο Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου ενεργητικής και μέσης φωνής (σελ. 35-36)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 3: Απαρέμφατο Ενεστώτα και Μέλλοντα του ρήματος *είμι* (σελ. 37)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 4: Ειδικό και τελικό απαρέμφατο (σελ. 43-44)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 4: Η σύνταξη του απαρεμφάτου (Ταυτοπροσωπία, Ετεροπροσωπία, (σελ. 44-45)
- Γ΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 3: Συμφωνόληκτα αφωνόληκτα ουσιαστικά Γ΄ κλίσης (σελ. 27-30, 61-62)
- Β΄ Γυμνασίου, Μέρος Β΄: Ενότητα 6 (σελ. 23-26) και Γ΄ Γυμνασίου, Μέρος Α΄: Ενότητα 3 (σελ. 30-31): Μονόπτωτα – Δίπτωτα ρήματα, Άμεσο – Έμμεσο αντικείμενο

II. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

- **Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στο έργο του Ευριπίδη *Ελένη*, σελ. 5-7**
- **Κατανόηση κειμένου – Γραμματολογικά, πραγματολογικά, ιδεολογικά και ερμηνευτικά στοιχεία, βάσει των σχολίων του σχολικού εγχειριδίου:**
  - Πρόλογος, στ. 1 – 191
  - Πάροδος, στ. 192 – 371
  - Α΄ Επεισόδιο, στ. 437 – 575
  - Επιπάροδος, Β΄ Επεισόδιο, στ. 576-840, 1140-1219
  - Έξοδος, στ. 1653-1870

Σημείωση:

Για το διδακτικό υλικό του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών, βλ. [Διδακτικό Υλικό \(schools.ac.cy\)](https://schools.ac.cy)